

Rapportage
Selectiecommissie Kandidatenlijst
Eerste Kamerverkiezingen 2019

ChristenUnie

 Geef geloof een stem

Amersfoort, 3 oktober 2018

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Opdracht en samenstelling selectiecommissie	3
2.1.	Instelling	3
2.2.	Samenstelling	3
2.3.	Opdracht	3
3.	Toetsings- en selectiecriteria	4
4.	Procedure en werkwijze	5
5.	Kandidatenlijst	7
5.1.	Advieslijst	7
5.2.	Motivering	9
6.	Afsluiting	10

1. Inleiding

Met dit adviesrapport brengt de selectiecommissie voor de kandidatenlijst van de ChristenUnie voor de Eerste Kamer 2019 verslag uit van de werkzaamheden en wordt de advieslijst voor deze verkiezingen gepresenteerd.

In juni 2018 is de commissie gestart met haar werkzaamheden. Het grootste deel van de gesprekken vond plaats voor de zomervakantie van 2018. In september zijn de gesprekken voortgezet en is de conceptlijst vastgesteld.

De commissie heeft het werk met genoeg gedaan. Er zijn mooie gesprekken gevoerd met de kandidaten. De commissie is onder de indruk van de bekwaamheid van de kandidaten en de gedrevenheid om een positieve bijdrage te willen leveren aan het werk van de ChristenUnie. De commissie ziet in dankbaarheid terug op de gesprekken, de onderlinge saamhorigheid en de afstemming met anderen in de partij. Uiteindelijk heeft dit proces geleid tot een zorgvuldig, afgewogen advies, wat nu voor u ligt.

2. Opdracht en samenstelling selectiecommissie

2.1. Instelling

In zijn vergadering van 13 april 2018 heeft het Landelijk Bestuur van de ChristenUnie een voorstel gedaan voor de samenstelling van de selectiecommissie. In de vergadering van het Partijcongres van 9 juni 2018 heeft het Partijcongres het advies overgenomen en ingestemd met de benoeming van de leden van de selectiecommissie.

2.2. Samenstelling

In de commissie werden de volgende personen benoemd:

1. Anja Haga (accountmanager Staatsbosbeheer, voormalig-wethouder en fractievoorzitter PS)
2. Bernhard Kok (Partner/Consultant bij Pandion Partners)
3. Reinier Koppelaar (programmamanager ministerie VWS)
4. Jarin van der Zande (raadslid Apeldoorn, voormalig voorzitter Perspectief)
5. Mark de Boer (lid Landelijk Bestuur)

Met het oog op de procesbewaking was de directeur van het partijbureau, Menno van Hulst, bijzonder adviseur van de commissie. In deze hoedanigheid is hij voor de vergaderingen van de commissie uitgenodigd.

Bianca van der Horst heeft als ambtelijk secretaris de selectiecommissie ondersteund.

2.3. Opdracht

De selectiecommissie voor de kandidatenlijst voor de Eerste-Kamerverkiezingen 2019 heeft van het Partijcongres de volgende opdracht meegekregen:

- + Voer een selectieprocedure uit volgens het geldende Reglement Kandidaatstelling en verkiezingen en op basis van het beschreven profiel voor kandidaten en fractie, uitmondend in een rapportage met een toelichting op het gevoerde proces, een voorstel voor een kandidatenlijst met twintig namen en korte beschrijvingen, en de motivatie voor de geadviseerde volgorde voor de top vijf.
- + Betrek bij de werving nadrukkelijk de Provinciale Uniebesturen, Statenleden en gedeputeerden.
- + Hanteer voor de beoordeling van kandidaten als toetsingscriteria de in deze nota geformuleerde profielen voor de fractie en individuele kandidaten.
- + Rapporteer uiterlijk 1 oktober 2018 aan het Landelijk Bestuur.

3. Toetsings- en selectiecriteria

De commissie heeft zich bij zijn werkzaamheden laten leiden door de door het Partijcongres vastgestelde profielschets fractie en kandidaten voor de Eerste Kamer namens de ChristenUnie.

Profiel fractie

De fractie van de ChristenUnie in de Eerste Kamer:

- + heeft het gedachtegoed van de ChristenUnie 'in de genen zitten',
- + heeft voldoende juridische en maatschappelijke kennis en het vermogen om van daaruit de kwaliteit van wetgeving te toetsen,
- + is bereid en in staat om zowel in teamverband als individueel te werken,
- + staat open voor brede afstemming en samenwerking in de partij en discussie met de achterban,
- + opereert in een netwerk van maatschappelijke organisaties al dan niet verwant op het punt van identiteit,
- + heeft bij voorkeur minimaal één jurist in de fractie,
- + heeft bij voorkeur minimaal één econoom in de fractie,
- + geeft in haar samenstelling een redelijke afspiegeling van de veelkleurigheid binnen de partij, is zoveel mogelijk gevarieerd in leeftijd, deskundigheid, geslacht en regio van herkomst en vormt zo een redelijke afspiegeling van de brede achterban van de ChristenUnie.

Profiel kandidaten

Naast de bekende formele vereisten om lid te worden of de partij te kunnen vertegenwoordigen (zie Bewilligingverklaring en Gedragscode) geldt voor Kamerleden namens de ChristenUnie een profiel op het punt van kwaliteit en uitstraling.

Het Landelijk Bestuur stelt voor om het volgende 'kandidatenprofiel' te hanteren:

Een Eerste Kamerlid namens de ChristenUnie:

- + is herkenbaar als integer christen,
- + staat voor grondslag, doel en programma's van de partij,
- + heeft affiniteit en ervaring met juridische en rechtsstatelijke aspecten van beleid en wetgeving,
- + heeft politieke ervaring en beheerst het politieke handwerk,
- + is primair generalist, bij voorkeur met een specialisatie op één of meer beleidsvelden die voor het profiel van de ChristenUnie relevant en gezichtsbepalend zijn,
- + heeft een goed analytisch denkvermogen,
- + kan zich snel in kwesties verdiepen en kennis vergaren,
- + is in staat om gezagvol en vertrouwenwekkend te communiceren,
- + is bereid en in staat om minimaal twee dagen per week vrij te maken voor het Eerste Kamer werk en bijbehorende partij-taken,
- + is vaardig in woord en geschrift,
- + is zorgvuldig, transparant en integer,
- + is een teamworker,
- + is in staat en bereid tot kritische zelfreflectie,
- + staat open voor coaching en kritiek,
- + is een netwerker,
- + is een goede debater en onderhandelaar,
- + is authentiek en politiek consistent en waait niet mee met mediahypes;

Om aan deze kwaliteiten tot hun recht te laten komen zijn een goede gezondheid en een evenwichtige thuissituatie noodzakelijk.

4. Procedure en werkwijze

In dit hoofdstuk wordt de procedure en werkwijze beschreven hoe de selectiecommissie gekomen is tot de advieslijst.

Werving

Er is ingezet om zo breed mogelijk mensen te motiveren om te solliciteren of kandidaten voor te dragen. Daarom is er gekozen voor een oproep aan alle leden via de nieuwsbrief en plaatsing van de vacature op de website. Tevens zijn de besturen van de Lokale Afdelingen en de Provinciale Unies uitgenodigd om kandidaten voor te dragen. De kandidaten die in 2015 op de lijst stonden hebben een e-mail ontvangen waarin zij geattendeerd werden op de vacature en gewezen werden op de mogelijkheid om zich opnieuw kandidaat te stellen. De selectiecommissie heeft ook een aantal mensen actief benaderd met de vraag om zich kandidaat te stellen als lijstduwer.

De zittende Kamerleden is gevraagd of zij al dan niet beschikbaar waren voor een nieuwe periode. In het geval zij aangaven door te willen gaan, werd hen gevraagd een korte motivatie en hun CV in te sturen.

Beeldvorming werk in de Eerste Kamer

De voorzitter van de commissie heeft oriënterend gesproken met de zittende Kamerleden, voorafgaand aan het selectieproces. De commissie heeft vervolgens doorgesproken met de Fractievoorzitter van de Eerste Kamer om meer inzicht te krijgen in het dagelijkse werk van de Eerste Kamer, de werkwijze, de cultuur en de werkdruk. Ook is de commissie in de periode voorafgaand aan de selectiegesprekken een dag aanwezig geweest in de Eerste Kamer, en is gesproken met (voormalig-) fractiemedewerkers.

Vaststelling profielschets

In de opdracht van het Partijcongres is een profielschets meegegeven voor het profiel van de fractie en het Eerste Kamerlid. Voorafgaand aan de selectie heeft de selectiecommissie dit besproken.

Brieveselectie en opstellen groslijst

In totaal hebben er zestien personen gesolliciteerd. Er zijn geen kandidaten voorgedragen, wel heeft één afdeling een ondersteuningsverklaring voor een kandidaat gestuurd. Zes personen hebben zich beschikbaar gesteld als lijstduwer. Samen met de zittende Kamerleden heeft dit uiteindelijk een lijst opgeleverd met 25 kandidaten.

Er zijn vier sollicitanten niet voor de gesprekken uitgenodigd en op basis van hun brief en CV afgewezen. Met vijf lijstduwers is geen gesprek gevoerd, zij krijgen wel een plek onderaan de lijst. Voor de eerste gespreksronde zijn zestien kandidaten uitgenodigd.

Roel Kuiper, huidig fractievoorzitter, heeft kenbaar gemaakt zich niet herkiesbaar te stellen voor een nieuwe termijn in de Eerste Kamer.

Gesprekken

De selectiecommissie heeft met zestien kandidaten gesproken. In de gesprekken zijn de persoonlijke kwaliteiten, ervaring en deskundigheid van de kandidaten aan de orde gekomen. Ook is gesproken over de Gedragscode en Bewilligingverklaring. Alle kandidaten hebben aangegeven zich hierin te kunnen vinden.

Na de eerste gespreksronde hebben twee kandidaten zich teruggetrokken uit de procedure, één kandidaat is afgewezen en met vier kandidaten is een tweede gesprek gevoerd.

De selectiecommissie was in staat om in twee dagen en twee ochtenden de kandidaten te spreken en tot zorgvuldige gespreksevaluaties te komen. Bij het vaststellen van de uiteindelijke lijst is niet alleen gekeken naar de persoonlijke kwaliteiten, maar ook naar de samenstelling van de fractie.

Consultatie

Rond het vaststellen van de advieslijst zijn de voorzitter van het Landelijk Bestuur, de heer Adema, en de fractievoorzitter van de Tweede Kamer, de heer Segers, gevraagd om een reflectie te geven op de advieslijst en de conclusies van deze selectie. Ook is de advieslijst aan de beoogd lijsttrekker voorgelegd.

Opstellen rapport en advieslijst

Als laatste stap heeft de selectiecommissie de advieslijst vastgesteld en het rapport opgesteld. Dit is aan het landelijk bestuur gepresenteerd en toegelicht op de bestuursvergadering van 5 oktober.

5. Kandidatenlijst

5.1. Advieslijst

In deze paragraaf presenteert de selectiecommissie de complete advieslijst voor de Eerste Kamerverkiezingen 2019 met daarbij een korte beschrijving van de kandidaat (geboortjaar, woonplaats, huidige/vorige beroep/werkkring, relevante ervaring en opleiding). In de volgende paragraaf wordt een nadere motivatie gegeven van de eerste vijf kandidaten op de lijst.

1. Mr. Mirjam Bikker
Geboren 1982; woonachtig in Gouda.
Huidige functie: Eerste Kamerlid sinds 2015.
Voorheen: Gemeenteraadslid Utrecht, beleidsmedewerker Tweede Kamer.
Opleiding: Nederlands Recht.
2. Dr. Peter Ester
Geboren 1953; woonachtig in Baarn.
Huidige functie: Eerste Kamerlid sinds 2011.
Voorheen: Hoogleraar Sociologie en Hoogleraar Arbeidsmarkt (Tilburg); Lector Ondernemerschap (Rotterdam); Visiting Professor Amerika; Kroonlid SER, in 2008 namens ChristenUnie lid van de Commissie Bakker (arbeidsparticipatie); Lid Stichtingsbestuur ND, lid Bestuur Van Spaendonck Fundatie.
Opleiding: Sociologie, gepromoveerd in de economische wetenschappen.
3. Mw. Tineke Huizinga-Heringa
Geboren 1960; woonachtig te Heerenveen.
Huidige functie: o.a. Voorzitter van de Stuurgroep Dynamic Tidal Power; Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Movares; Voorzitter van de Raad van Toezicht van Dunamare Onderwijsgroep; Lid Raad van Commissarissen Parnassia Groep.
Voorheen: Directeur Wilde Ganzen; Voorzitter van de International Governing Board Delta Alliance; Minister van VROM; Staatssecretaris Verkeer & Waterstaat; Lid Tweede Kamer.
Opleiding: Rechten.
4. Prof. dr. Maarten Verkerk
Geboren 1953; woonachtig in Hoensbroek.
Huidige functie: Bijzonder hoogleraar Christelijke wijsbegeerte aan de universiteit van Maastricht; Zelfstandig Consultant.
Voorheen: manager in de industrie en psychiatrie; Lid van het curatorium van het WI.
Opleiding: Chemie, Theoretische natuurkunde en Wijsbegeerte.
5. Mr. Hendrik-Jan Talsma
Geboren: 1978; woonachtig in Den Haag.
Huidige functie: Officier van Justitie.
Voorheen: Beroepsmilitair; raadscommissielid voor ChristenUnie in Utrecht.
Opleiding: Nederlands recht; officiersopleiding; RAIO.
6. Drs. Simone Kennedy-Doornbos
Geboren 1970; woonachtig in Amersfoort.
Huidige functie: Raadslid Amersfoort; eigenaar Hollandtrail.
Voorheen: lid curatorium WI.
Opleiding: Medische biologie.
7. Prof. Dr. Onno van Schayck
Geboren 1958; woonachtig in Maastricht

Huidige functie: Hoogleraar preventieve geneeskunde; Wetenschappelijk directeur landelijke Onderzoeksschool CaRe; Ereprofessor aan de medische faculteit van de Universiteit van Edinburgh.

Voorheen: lid geweest van een VN commissie die zich bezig heeft gehouden met de wereldwijde effecten van vervuiling op gezondheid; Adviseur van Staatssecretaris Paul Blokhuis als wetenschapper bij het tot stand komen van het Preventie akkoord.

Opleiding: Humane Epidemiologie en Gezondheidszorg, gepromoveerd in de geneeskunde.

8. Drs. Gerdien Rots

Geboren 1971; woonachtig in Zwolle.

Huidige functie: Fractievoorzitter ChristenUnie in Zwolle; eigenaar adviesbureau.

Voorheen: lid Landelijk Bestuur; voorzitter RPF-jongeren.

Opleiding: Politicologie.

9. Mr. drs. Martijn van Meppelen Scheppink

Geboren 1970; woonachtig in Barendrecht.

Huidige functie: Advocaat; Raadslid CU/SGP in Barendrecht.

Voorheen: Beleidsmedewerker Europarlementariër; fractievoorzitter ChristenUnie en SGP in Barendrecht; Lid en voorzitter geweest van curatorium Groen van Prinsterer Stichting.

Opleiding: Nederlands Recht, Politicologie.

10. Dr. Trineke Palm

Geboren 1987; woonachtig in Utrecht.

Huidige functie: Postdoctoraal onderzoeker Geschiedenis & Kunstgeschiedenis; coördinator Fellows Programma WI; Lid advisory panel Sallux.

Voorheen: Promovenda afdeling Politicologie & Bestuurskunde.

Opleiding: Politicologie.

11. Prof. dr. ir. Bernard Veldkamp

Geboren 1973; woonachtig in Enschede.

Huidige functie: hoogleraar Onderzoeksmethodologie en data-analytics; lid curatorium TU Kampen.

Voorheen: Universitair (hoofd)docent en medeoprichter van het Research Center for Examination and Certification; Raadslid Enschede.

Opleiding: Toegepaste Wiskunde en Toegepaste Onderwijskunde.

12. Drs. Jouke de Jong

Geboren 1975; woonachtig in Drachten.

Huidige functie: Apotheker; Oprichter en mede-eigenaar Carium Huisartsen Coöperatie UA; Eigenaar Apotheek; Mede-eigenaar softwarebedrijven Loxis BV en PI-Farma BV en Venoot Pharmium Apotheek BV.

Voorheen: Raadslid en Wethouder Smallingerland.

Opleiding: Farmacie.

13. Drs. Ben Vreugdenhil

Geboren 1953; woonachtig in Breukelen

Huidige functie: o.a. bestuursfuncties bij Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding; Theologische Universiteit Kampen; Pro Rege; Hartreanimatie Stichtse Vecht; Evangelische Toerusting Afrika, NGK Breukelen.

Voorheen: Senior Vice President ABN AMRO Bank; diverse bestuursfuncties bij o.a. Hospice Kuria, Stichting voor Chr. Filosofie, Gereformeerd Appèl.

Opleiding: Bedrijfseconomie en Organisationskunde.

14. Mr. Leendert Verheij

Geboren 1951; woonachtig in Voorburg

Huidige functie: Raadsheer-plaatsvervanger in het gerechtshof Den Haag; Voorzitter kerkenraad Nederlands Gereformeerde kerk Den Haag-Rijswijk en Voorzitter van de NGK Commissie Kerkrecht en Beroepszaken.

Voorheen: President van het gerechtshof Den Haag en eerder van het Gerechtshof Amsterdam; Rector van SSR, het opleidingsinstituut voor rechters en officieren van justitie.
Opleiding: Nederlands Recht.

15. Prof. dr. Cees Dekker
Geboren 1959; woonachtig in 's Gravenhage.
Huidige functie: Universiteitshoogleraar TU Delft, specialiteit nanotechnologie en synthetische biologie; Akademiehoogleraar van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW).
Voorheen: Directeur Kavli Institute of Nanoscience Delft.
Opleiding: Experimentele natuurkunde
16. Drs. Hans van Vliet
Geboren 1952; woonachtig in 's Gravenpolder.
Voorheen: Eindverantwoordelijke Leger des Heils Nederland, Tsjechië en Slowakije.
Opleiding: Bedrijfskunde en Bestuurskunde.
17. Drs. Herman Sietsma MPA
Geboren 1953; woonachtig in Ermelo.
Huidige functie: bestuurder/adviseur in het openbaar bestuur (ZZP-er); gemeentelijke/provinciale rekenkamers, bestuurder-directeur huis Doorn en directeur kasteel Amerongen; plv. Nationaal Coördinator Groningen.
Voorheen: Plv. lid EK (vervanging zwangerschapsverlof), algemeen directeur-secretaris provincie Utrecht; hoofdredacteur Denkwijzer; fractievoorzitter GPV/RPF in Ermelo.
Opleiding: Rechten/Bestuurswetenschappen, Master of Public Administration.
18. Prof. dr. Beatrice de Graaf
Geboren 1976; woonachtig in Utrecht.
Huidige functie: Hoogleraar History of International Relations and Global Governance Universiteit van Utrecht.
Voorheen: Hoogleraar conflict en veiligheid in historisch perspectief, Universiteit van Leiden; onderzoeker aan het Centrum voor Terrorisme and Contraterrorisme.
Opleiding: Duitse taal en literatuur/moderne geschiedenis.

5.2. Motivering voor top 5 van de kandidatenlijst

De selectiecommissie heeft rekening gehouden met drie mogelijke uitslagen: twee, drie of vier zetels. Bij elke uitslag zal er een evenwichtige Eerste Kamerfractie gevormd moeten worden.

1. Mr. Mirjam Bikker
2. Dr. Peter Ester
3. Mw. Tineke Huizinga-Heringa
4. Prof. Dr. Maarten Verkerk
5. Mr. Hendrik-Jan Talsma

1. Mirjam Bikker combineert een uitstekend politiek gevoel met gedegen juridische en staatsrechtelijke kennis. Ze heeft zich daarmee in relatief korte tijd weten te ontwikkelen tot een senator met gezag. Ze beheerst het Kamerwerk en zoekt de afstemming binnen en buiten de partij. Met haar scherpe blik en verbindende stijl is ze een uitstekende vertegenwoordiger van het ChristenUnie-geluid in de Eerste Kamer. Voortbouwend op haar ervaring als raadslid in Utrecht is zij bovendien een politica met gevoel voor hoe wetten en beleid in de lokale praktijk uitwerken. Met Mirjam als lijsttrekker kiest de ChristenUnie voor een fractie die inhoudelijk sterk en toekomstbestendig is en in staat is adequaat om te gaan met het politieke krachtenveld in Den Haag.

2. Peter Ester heeft de afgelopen jaren een belangrijke bijdrage geleverd aan het werk van de ChristenUnie in de Eerste Kamer. Hij is een gerenommeerd deskundige die met zijn economische en financiële expertise een duidelijk profiel heeft als senator. Peter is in staat om het gedachtengoed van de ChristenUnie op een bevlogen en deskundige wijze te verwoorden. Zijn politieke ervaring en specifieke deskundigheid zijn zeer van belang voor de Eerste Kamerfractie.
3. Tineke Huizinga kent als voormalig minister, staatssecretaris en Tweede Kamerlid de Haagse dynamiek van binnenuit. Ze brengt inhoudelijke kennis mee op het gebied van water, klimaat en ruimtelijke ordening. Gecombineerd met haar brede maatschappelijke ervaring en drive voor de zwakkeren in de samenleving is ze een waardevolle aanvulling op de fractie. We zijn verheugd dat Tineke bereid is haar brede politieke, bestuurlijke en maatschappelijke ervaring in te zetten voor het Eerste Kamerwerk.
4. Maarten Verkerk is filosoof en ethicus met een brede maatschappelijke interesse en ervaring. Hij schreef mee aan de nieuwe visie van de ChristenUnie op zorg, geeft regelmatig lezingen en schrijft bijdragen aan verschillende bladen. Als lid van de commissie-Schnabel en adviseur van de Tweede Kamerfractie leverde hij een belangrijke bijdrage aan de discussie rond medisch ethische thema's. Maarten is in staat om op basis van gedegen argumentatie, die voor iedereen invoelbaar is, draagvlak te creëren. Zijn kwaliteiten en ervaringen zijn dan ook een waardevolle aanvulling op de Eerste Kamerfractie.
5. Hendrik-Jan Talsma is als officier van justitie uitstekend in staat om wetgeving te toetsen en op basis van onderbouwde standpunten het debat aan te gaan. Hij doet dit op een integere, zorgvuldige wijze. Naast zijn juridische deskundigheid brengt hij kennis mee op het gebied van defensie, veiligheid en buitenlands beleid. Met Hendrik-Jan heeft de ChristenUnie een juridisch, inhoudelijk sterke senator klaar staan.

Mocht er een fractie van twee personen worden verkozen, dan bestaat de fractie uit twee ervaren Kamerleden, die elkaar qua kennis, persoonlijkheid en beleidsterrein goed aanvullen.

Mocht er een driepersoonsfractie komen, dan wordt de fractie aangevuld met een persoon met brede politieke, bestuurlijke en maatschappelijke ervaring.

In het geval van een vierde Kamerlid, zal de fractie worden aangevuld met een filosoof/ethicus die een belangrijke inhoudelijke bijdrage kan leveren en communicatief sterk is.

Een vijfpersoonsfractie ligt niet in de lijn van de verwachtingen. Een vijfde plek is wel degelijk van belang bij vier zetels en/of onvoorziene omstandigheden in de fractie. In dat geval wordt de fractie aangevuld met kennis en ervaring op het terrein van justitie en (internationale) veiligheidsvraagstukken.

6. Afsluiting

Wij zijn als selectiecommissie dankbaar dat wij na een zorgvuldig doorlopen selectietraject unaniem dit rapport kunnen uitbrengen en de advieslijst voor de Eerste Kamerverkiezingen van 2019 aan u kunnen voorleggen. Wij wensen u wijsheid bij uw verdere besluitvorming daarover.

Uiteraard zijn wij bereid om zowel het Landelijk Bestuur als het Partijcongres toelichting te geven over de gemaakte keuzes.

--